

LEŚNA KRAINA GÓRNEGO ŚLĄSKA

PORADNIK REALIZACJI OPERACJI PRZEZ NGO

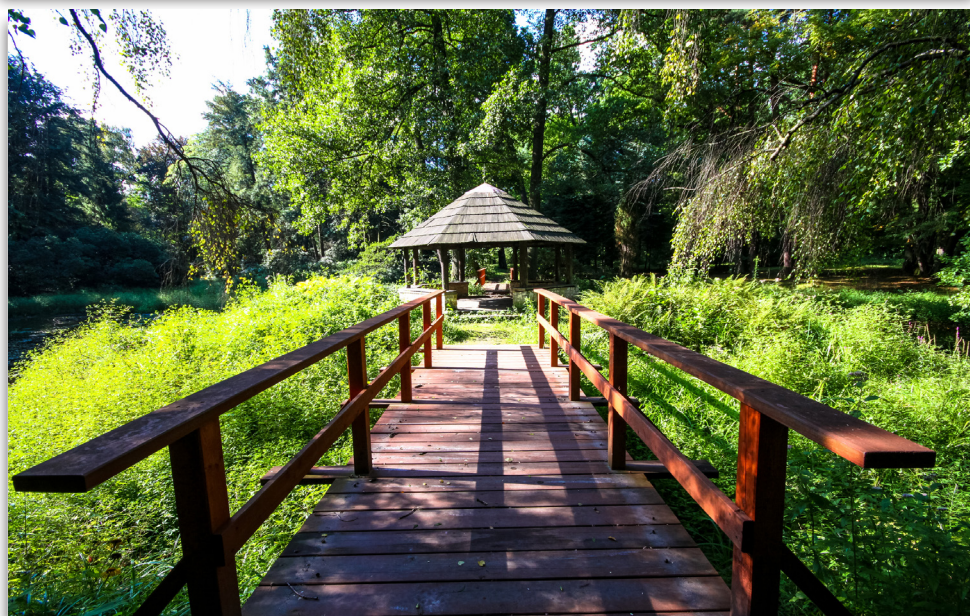

www.lesnakrainalgd.pl

Koszęcin, Październik 2016

Spis treści

Wstęp.....	3
Pierwsze kroki.....	4
Realizacja projektu krok po kroku.....	5
Formalne warunki przyznania pomocy.....	8
Zgodność operacji z celami LSR i PROW.....	16
Maksymalizacja pkt. w ramach oceny według wyboru operacji.....	34
Dobre praktyki.....	53
Najczęściej popełniane błędy w trakcie realizacji operacji.....	54
Informacje uzupełniające.....	56

Wstęp

Celem opracowania Poradnika jest zapewnienie prawidłowego wykonywania przez organizację pozarządową, zadań w zakresie realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność, zwaną dalej „LSR”. Ważne jest, by pamiętać że tak, jak w przypadku każdego projektu wymagane jest zastosowanie pewnych technik i umiejętności w celu zapewnienia wnioskodawcom dofinansowania. Każdy wnioskodawca powinien zapoznać się z LSR, rozporządzeniami, wnioskiem i instrukcją do wniosku. Warto jednak pamiętać, że poradnik jest tylko poradnikiem i nie zastąpi właściwej oceny czy rozsądnego postępowania.

Stowarzyszenie ma opracowaną Strategię Rozwoju Lokalnego i w 2016 roku podpisało umowę o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju. Realizacja LSR odbywać się będzie poprzez projekty (operacje) przygotowywane i realizowane przez różnych Beneficjentów składających wnioski za pośrednictwem LGD. Wnioski złożone w LGD poza wymogami formalnymi weryfikowanymi przez LGD muszą być także zgodne z celami nakreślonymi w LSR oraz PROW. Aby uzyskać dofinansowanie wnioski muszą zostać ocenione przez Radę LGD zgodnie z lokalnymi kryteriami wyboru operacji ustalonymi przez Walne Zebranie Członków.

LGD będzie szeroko informować opinię publiczną o naborze wniosków i zachęcać wnioskodawców do składania wniosków o dofinansowanie projektów. Informacje na temat konkursu będą zamieszczane w Internecie, jak również na tablicach informacyjnych w poszczególnych miejscowościach, w Urzędach Gmin i w biurze LGD. Wszelkie dokumenty związane z ogłoszeniem konkursu będą redagowane w sposób jasny i jednoznaczny.

Życzymy powodzenia wszystkim Wnioskodawcom. Życzymy optymizmu i satysfakcji ze zrealizowanych działań!

**Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania
„Leśna Kraina Górnego Śląska”**

Pamiętaj !

Przeczytaj wniosek i Instrukcję. Poradnik nie powieła ich zapisów lecz ma je uzupełniać w sposób praktyczny.

Pierwsze kroki

W celu poprawnego wypełnienia formularza wniosku podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien zapoznać się z Instrukcją jego wypełniania. Wnioskodawca korzystający z usługi doradztwa samodzielnie podejmuje decyzje w oparciu o informacje udzielone w ramach usługi doradczej. LGD nie ponosi odpowiedzialności za błędy, wady, usterki lub braki w dokumentacji aplikacyjnej lub rozliczeniowej operacji spowodowane jakimkolwiek działaniem lub zaniechaniem wnioskodawcy lub beneficjenta związane ze złożeniem błędnej, wadliwej lub wybrakowanej dokumentacji aplikacyjnej lub dotyczącej rozliczenia operacji w ramach udzielonego wsparcia Leader w ramach LSR.

Na stronie www.lesnakrainalgd.pl dostępne są wzory dokumentów pomocnych przy składaniu wniosków o przyznanie pomocy:

- Wzór umowy o współpracy
- Wzór umowy użyczenia

W biurze Stowarzyszenia można dostać dokumenty stanowiące załączniki do wniosku o przyznanie pomocy:

- Zaświadczenie o opłaceniu składki członkowskiej
- Karta doradztwa

I

Chcesz przygotować prawidłowo wniosek, skorzystaj z informacji i ogłoszeń na stronie www.lesnakrainaldg.pl, zadzwoń do biura LGD zapisz się na doradztwo i przyjdź.

II

Przemysł planowane działania. Ustal zadania, oblicz koszty, skonstruuj budżet i harmonogram. Wymyśl krótki, chwytliwy tytuł. Przygotowując wniosek upewnij się, czy korzystasz z dobrego.

III

Zapoznaj się z Lokalną Strategią Rozwoju – cele ogólne, szczegółowe, przedsięwzięcia, ocenisz swój pomysł pod kątem zgodności z LSR i zorientujesz się, czy otrzymasz rekomendację od Rady LGD.

IV

Przeczytaj uważnie kryteria oceny - przybliżą Ci ocenę punktową, przemysł planowane zadania i zakupy – sprawdź, czy są kosztem kwalifikowanym i jakie są rynkowe realia. Porównaj oferty. Zbieraj dokumentację np. w postaci wydruków z korespondencji przez Internet.

V

Jeśli nie posiadasz numeru identyfikacyjnego producenta rolnego, udaj się do Powiatowego Biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Złóż stosowny wniosek i otrzymasz decyzję o nadaniu numeru.

VI

Posługując się instrukcją przygotowujesz wniosek. Wypełnij na formularzu punkty, które rozumiesz. Jeśli masz pytania, wątpliwości, umów się na doradztwo do Biura LGD, wspólnie rozwiążemy problemy.

VII

Złóż wniosek w terminie naboru osobiście w Biurze LGD. Nie zapominaj o załącznikach, podpisach i parafkach upoważnionych osób!

VIII

Pamiętaj! Nie czekaj na ostatni dzień. Punkty można dostać nawet za złożenie wniosku na 3 dni przed końcowym terminem naboru. Pamiętaj też, że o Twoim miejscu na liście wybranych projektów w przypadku osiągnięcia takiej samej ilości punktów przez kilka projektów decyduje data i godzina złożenia projektu.

IX

Otrzymałeś wiadomość o pozytywnej weryfikacji na poziomie LGD. Twój wniosek jest przesyłany do instytucji wdrażającej (Urząd Marszałkowski). Uzbrój się w cierpliwość. Czas oczekiwania nie zależy od LGD i wynosi maksymalnie 3 miesiące.

X

Otrzymałeś pismo z Urzędu Marszałkowskiego z wezwaniem do poprawek? Beneficjent ma prawo do jednych poprawek. Masz na to 7 dni. Może zwrócić się na tym etapie o pomoc do LGD! Szczegóły w Regulaminie świadczenia doradztwa przez LGD.

XI

Podpisałeś umowę, jesteś w trakcie realizacji projektu masz wątpliwości, problem, zadzwoń, przyjdź, skonsultuj z LGD, aby nie popełnić rażących błędów, które będą miały wpływ na rozliczenie i ocenę realizacji projektu.

XII

Beneficjent przystępuje do realizacji projektu zgodnie ze zaktualizowanym harmonogramem. Przed poniesieniem pierwszych kosztów powinien zapoznać się ze szczegółami obowiązujących zasad rozliczeń. LGD może udzielać porad w zakresie realizacji umowy i ponoszonych kosztów. Jednakże ostateczna interpretacja należy do urzędnika instytucji wdrażającej odpowiedzialnego za kontakty z beneficjentem danego projektu.

XIII

Beneficjent przystępuje do realizacji projektu zgodnie ze zaktualizowanym harmonogramem. Przed poniesieniem pierwszych kosztów powinien zapoznać się ze szczegółami obowiązujących zasad rozliczeń. LGD może udzielać porad w zakresie realizacji umowy i ponoszonych kosztów. Jednakże ostateczna interpretacja należy do urzędnika instytucji wdrażającej odpowiedzialnego za kontakty z beneficjentem danego projektu.

XIV

Zadbaj o promocję i informowanie o wydarzeniach w ramach projektu.

XV

Wskazany sposób realizacji operacji stanowi podstawę do weryfikacji zasadności zakresu i racjonalności zaplanowanych do poniesienia kosztów oraz konkurencyjności wyboru wykonawców. Na etapie realizacji operacji dopuszczalne będą zmiany, o ile zostaną zaakceptowane przez UM.

XVI

Przygotowujesz się do zakończenia projektu – przyjdź do biura po doradztwo w sprawie wniosku o płatność. Zgodnie z zapisami umowy, beneficjent rozlicza i sprawozdaje projekt informując LGD o osiągnięciach i zamknięciu kolejnego etapu. Beneficjent ma obowiązek zachować tzw. „trwałość rezultatu” na zasadach określonych w umowie. W dwa tygodnie po rozliczeniu prześlij do biura LGD ankiety!

Jeśli zrealizujesz projekt, pochwal się, napisz do nas a my opowiemy innym, że warto realizować marzenia.

Formalne warunki przyznania pomocy

1

Warunek

Wniosek został złożony w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze.

Wniosek został sporządzony na formularzu wskazanym w ogłoszeniu o naborze zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku.

Wniosek złożono w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej na płycie CD.

Problem

Wniosek został złożony w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze.

Rozwiązanie

Pobierz wzór wniosku i załączników ze strony ARIMR. Złóż wniosek w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze w formie papierowej wypełniony elektronicznie i wydrukowany w sposób czytelny (np. pismem drukowanym) i trwały. Do wniosku załącz wersję elektroniczną wniosku na płycie CD. Nie możesz złożyć wniosku później niż nabór; nie wysyłaj wniosku pocztą lub kurierem. Nie liczy się data wysłania ale data złożenia wniosku w biurze. Złóż wniosek do biura LGD osobiście, przez pełnomocnika lub przez osobę upoważnioną. Jeżeli przez pełnomocnika; dołącz pełnomocnictwo do wniosku. W przypadku, gdy podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy jest parafia – wymagane jest zaświadczenie wystawione przez wojewodę, jeśli diecezja lub związek wyznaniowy – zaświadczenie powinno być wystawione przez MSWiA. Wniosek powinien być podpisany przez Wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentacji Wnioskodawcy w wyznaczonych do tego miejscach. Podpisz wniosek zgodnie z reprezentacją w KRS, statucie lub umowie spółki itp. Wniosek to oświadczenie woli wnioskodawcy. Pracownik LGD potwierdzi fakt złożenia wniosku, na pierwszej stronie wniosku poprzez przybicie pieczęci wpływu z oznaczeniem nazwy LGD, daty i godziny wpływu, nadaniu indywidualnego numeru wniosku oraz złożenie własnoręcznego podpisu na kopii pierwszej strony wniosku. Potwierdzenie zawiera również liczbę złożonych wraz z wnioskiem załączników. Wnioski mają być kompletne, gotowe do realizacji. Załącz dokumentację potwierdzającą dopełnienie procedury związanej z oceną wpływu inwestycji na środowisko oraz wydania prawomocnego pozwolenia na budowę. Zestawienie rzeczowo – finansowe operacji powinno być sporządzone w oparciu o kosztorys inwestorski, w układzie odpowiadającym tabeli elementów scalonych z kosztorysu inwestorskiego.

Jeżeli nie dołączasz kosztorysu inwestorskiego (jeżeli planowany zakres tych robót dotyczy prostych prac, dla których ocena zasadności zakresu oraz racjonalności kosztów możliwa jest bez wiedzy specjalistycznej, jedynie na podstawie powszechnie dostępnych informacji), to zakres robót budowlanych formułuje w układzie odpowiadającym tabeli elementów scalonych i ujmuje w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji oraz Opisie zadań. Kosztorys inwestorski uznaje się za kompletny i dopuszczalny jako załącznik do wniosku, jeżeli zawiera elementy wskazane w Instrukcji wypełniania wniosku. Do wypełnienia tabeli niezbędne są dokumenty odzwierciedlające stan prawny posiadanych gruntów. Zasadą jest, że pozwolenie na budowę jest konieczne dla rozpoczęcia i prowadzenia budowy obiektu budowlanego, jak również wykonywania robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego. Jeśli zatem planowany projekt nie przewiduje powyższych działań (np. polega jedynie na zakupie sprzętu oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystanych do prowadzenia działalności w istniejącym już budynku), to pozwolenie na budowę nie musi być wymagane.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Do wniosku dołączono dokumenty wskazane w ogłoszeniu o naborze potwierdzające spełnienie warunków udzielenia wsparcia oraz kryteriów wyboru operacji.

Rozwiązanie

Przykłady dokumentów:

- Decyzja o wpisie producenta do ewidencji producentów
- Dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości, na której realizowana będzie operacja:
 - » odpis z ksiąg wieczystych, wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku lub
 - » wypis z rejestru gruntów, wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku lub
 - » odpis aktu notarialnego wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej (kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie) lub
 - » prawomocne orzeczenie sądu wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej (kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie) lub
- » ostateczna decyzja administracyjna wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej (kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie),
- » wypis z ewidencji gruntów i budynków wydawany przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
- » umowa dzierżawy lub inna umowa potwierdzająca posiadanie zależne, zawarta na okres, co najmniej 5 lat licząc od dnia dokonania płatności ostatecznej albo 3 lata od dnia dokonania płatności ostatecznej w przypadku operacji obejmujących tworzenie miejsc pracy przez MŚP, wraz z dokumentem potwierdzającym tytuł prawny.
- » inne dokumenty potwierdzające tytuł prawny.

- Oświadczenie właściciela lub współwłaściciela nieruchomości lub posiadacza samoistnego nieruchomości, że wyraża zgodę na realizację operacji trwale związanej z nieruchomością w okresie realizacji operacji oraz w okresie związania celem, tj. przez okres, co najmniej 5 lat od planowanej wypłaty płatności końcowej.
 - Dokumenty uzasadniające przyjęty poziom cen dla danego zadania (np. wydruki z Internetu, itd.)
 - Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,
 - Informacja o numerze wyodrębnionego rachunku bankowego,
 - Kosztorys inwestorski,
 - Decyzja o pozwoleniu na budowę,
 - Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właściwemu organowi,
 - Mapy lub szkice sytuacyjne oraz rysunki charakterystyczne dotyczące umiejscowienia operacji,
 - Karta doradztwa Karta szkoleń/spotkań,
 - Zaświadczenie o opłaceniu składki członkowskiej.
- Wszelkie dokumenty stanowiące wydruki ze stron internetowych, broszury, katalogi powinny być parafowane przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Warunek

Operacja jest zgodna z zakresem tematycznym, który został wskazany w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia.

Problem

Wniosek nie wpisuje się w zakres tematyczny konkursu.

Rozwiązanie

Nie ma możliwości wskazania typu operacji innych niż te wskazane na ogłoszeniu o naborze.

Możliwe typy operacji:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru:

- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;
- budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej;

- rozwój produktów lokalnych,
 - promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych
- Zachowanie dziedzictwa lokalnego:**
- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;
- Zachowanie dziedzictwa lokalnego;**
- promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.

Aktywizacja społeczności lokalnej:

- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;

Wzmocnienie kapitału społecznego:

- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;
- budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej;
- promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.

W sekcji B_III Opis operacji (Wniosek) zaznacz co najmniej jeden zakres operacji. Dopuszcza się zaznaczenie kilku zakresów operacji z tym, że muszą być ze sobą racjonalnie powiązane i prowadzić do osiągnięcia celu wskazanego we wniosku.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Warunek

Operacja jest zgodna z formą wsparcia wskazaną w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia.

Problem

Ubieganie się o premię zamiast refundację środków.

Rozwiązanie

Ubiegasz się o wsparcie w formie refundacji kosztów kwalifikowanych. Nie ma możliwości wybrania formy wsparcia w formie premii. Składają wniosek jako NGO maksymalny poziom dofinansowania 100%.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Warunek

Maksymalny próg limitu wsparcia dotyczący danej operacji nie został przekroczony (jeśli dotyczy lub jeśli wskazano w ogłoszeniu).

Problem

Limit dla NGO 300tyś zł wartość projektu powyżej 300tyś. zł. Przekroczenie progu dostępnych środków.

Rozwiązanie

Przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej na zrealizowane operacje i kwot pomocy przyznanej na operacje, których realizacja nie została jeszcze zakończona. Oddzielne zrealizowanie jednej operacji podzielonej na dwie części, dotyczącej jednego terenu. Nie ma przeszkód w realizacji takich dwóch oddzielnych i niezwiązanych ze sobą operacji na tym samym gruncie, przykładowo użyzionym przez gminę. Istotne jest aby realizacja jednego projektu nie była natomiast uzależniona od efektu realizacji drugiego.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Warunek

Planowany okres realizacji operacji jest zgodny z ogłoszeniem w sprawie naboru wniosków (jeśli dotyczy lub jeśli wskazano w ogłoszeniu).

Rozwiązanie

W LGD wyżej punktowane są operacje, których okres realizacji nie przekracza 12 m-cy.

W sekcji B_III 11 Planowane terminy realizacji operacji (Wniosek)

Zaznacz odpowiednie daty mając na uwadze maksymalnie 12 m-cy.

UWAGA!

Ustalając termin zakończenia realizacji poszczególnych etapów operacji należy wziąć pod uwagę czas potrzebny LGD na dokonanie wyboru operacji, sporządzenie dokumentacji związanej z wyborem i przekazanie jej do właściwego UM (45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków) oraz czas potrzebny UM na rozpatrzenie wniosku od dnia wpływu do UM przekazanego przez LGD itp. Złożenie wniosku o płatność dla operacji (jednoetapowej lub dwuetapowej) powinno być dokonane nie później niż po upływie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 31 grudnia 2022r.

UWAGA!

Trwałość operacji inwestycyjnych 5 lat od momentu płatności końcowej.

Uwaga!

Operacje, które nie spełniają warunków formalnych nie podlegają ocenie zgodności z LSR w sposób praktyczny. Jeżeli zauważysz jakiś błąd po złożeniu wniosku w LGD wycofaj wniosek popraw błąd i złóż jeszcze raz w terminie trwania naboru.

Zgodność operacji z celami LSR i PROW

Cel ogólny 1 - Rozwój turystyczny obszaru w oparciu o walory przyrodnicze i kulturalne

Cel szczegółowy 1 - Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru

Budowa lub modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej	Liczba nowych miejsc noclegowych w tym agroturystycznych
	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej
Promocja obszaru jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku i rekreacji	Liczba przeprowadzonych działań marketingowych

Cel szczegółowy 2 - Zachowanie, utrwalenie i promocja dziedzictwa lokalnego w tym lokalnych produktów i usług

Imprezy markowe bazujące na lokalnych produktach związanych ze specyfiką obszaru	Liczba wspartych produktów lokalnych
Zachowanie tożsamości lokalnej	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii
Zachowanie, utrwalenie i promocja dziedzictwa lokalnego w tym lokalnych produktów i usług	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR
	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury

CEL OGÓLNY 3 - Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa

Cel szczegółowy 1 - Aktywizacja społeczności lokalnej

Organizacja szkoleń lub innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym podnoszącym kompetencje mieszkańców lub rozwijającym ich świadomość	Liczba szkoleń
Pobudzanie oddolnych inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz integracji społeczności lokalnej	Liczba operacji kulturalno-społecznych integrujących mieszkańców
Działania aktywizacyjne skierowane do grup zagrożonych ubóstwem lub wkluczeniem społecznym	Liczba operacji aktywizacyjnych skierowanych do grup defaworyzowanych

Cel szczegółowy 2 - Wzmocnienie kapitału społecznego

Wzmocnienie potencjału i współpraca organizacji pozarządowych	Liczba operacji kulturalno-społecznych integrujących mieszkańców
Zwiększenie ilości miejsc integracji społeczno-kulturalnych lub poprawa stanu wyposażenia obiektów już istniejących	Ilość utworzonych, rozbudowanych, doposażonych miejsc integracji społecznej

Turystyka	Dziedzictwo	Aktywizacja	Kap. Społ.	Grant
3 500 000,00	780 000,00	80 000,00	2 640 000,00	1 200 000,00

Przez operację zgodną z LSR rozumie się operację, która spełnia wymagania określone w art. 21 ust. 2 ustawy RLKS. Czyli:

1) zakłada realizację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiągnięcie zaplanowanych w LSR wskaźników.

Operacja wynika ze zdiagnozowanych potrzeb i jest odpowiedzią na główne i istotne problemy określone w LSR

Operacja nie odnosi się do potrzeb wskazanych w LSR

Wniosek część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI

Należy wpisać odpowiednio w pola: 1.1–1.3 Cel ogólny LSR, Cel(e) szczegółowy(e) LSR oraz Przedsięwzięcia LSR, w które wpisuje się operacja.

pkt 1.4. Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD

Należy uzasadnić (krótki i zwięzły opis) zgodność operacji z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD. Należy wskazać powiązanie pomiędzy celami oraz przedsięwzięciami określonymi w polach 1.1-1.3 a potrzebą realizacji operacji. Wskazać należy także zgodność operacji z określonymi przez LGD kryteriami wyboru operacji. Najważniejsze jest wskazanie, w jakim stopniu realizacja operacji przyczyni się do realizacji celów określonych w LSR.

Np. w przypadku operacji, która polega na remoncie świetlicy należy w uzasadnieniu zawrzeć informacje odnoszące się do celów zawartych w LSR (np. poprawy jakości życia albo aktywizacji mieszkańców). Opis zawarty w tym polu będzie wykorzystany przez LGD podczas oceny operacji pod kątem zgodności z LSR oraz kryteriami wyboru.

Pkt. 2 Tytuł operacji

Należy wpisać tytuł, pod którym będzie realizowana operacja. Tytuł operacji powinien być zwięzły oraz odzwierciedlać rodzaj i zakres planowanego przedsięwzięcia. Tytuł będzie podawany w jednakowym brzmieniu we wszystkich dokumentach, w których jest do niego odwołanie.

Pkt.3 Opis planowanej operacji

Należy opisać planowaną do realizacji operację w taki sposób, aby była możliwa weryfikacja planowanych do osiągnięcia celów w odniesieniu do zakładanych rezultatów (efektów). Opis operacji powinien być zwięzły. Należy uzasadnić możliwość osiągnięcia celu poprzez zakładany zakres i czas realizacji operacji w kontekście przyjętych nakładów.

W przypadku, gdy planowana operacja dotyczy realizacji szkoleń / warsztatów / przedsięwzięć edukacyjnych / imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych, sportowych w opisie operacji należy zawrzeć szczegółowe informacje dotyczące planowanej organizacji i realizacji każdego przedsięwzięcia, m.in.:

- tytuł / nazwa / temat,
- termin,
- lokalizacja,
- czas trwania w podziale na liczbę dni i liczbę godzin,
- grupa docelowa odbiorców (potencjalni uczestnicy, liczba) oraz zasady uczestnictwa (ogólna dostępność, zasady rekrutacji, kryteria selekcji w przypadku ograniczonej dostępności, odpłatność za uczestnictwo, dochodowość),

- program (wstępny harmonogram, zakres),
- kryteria (np. wymagane doświadczenie, kwalifikacje, cena) i sposób wyłonienia osób realizujących przedsięwzięcie np. wykładowców, prowadzących, koordynatorów, artystów, zapewniający zachowanie konkurencyjności tego wyboru, kryteria i sposób weryfikacji prawidłowego i rzetelnego wykonania usługi,
- rodzaj materiałów związanych z przygotowaniem, promocją oraz realizacją, np.: zaproszenia, plakaty, ogłoszenia, reklamy, materiały szkoleniowe, prezentacje, regulamin konkursu lub zasady przyznawania nagród,
- niezbędne zaplecze techniczno-organizacyjne.

Napisz w opisie projektu o problemie jaki ma rozwiązywać projekt lub operacja. Problem wynikać ma z opisu z diagnozy obszaru w LSR. Spełnianie celów LSR to deklaracja beneficjenta. LGD nie może zmienić celów musi opierać się na deklaracji beneficjenta.

Przykład:

Czy wsparcie na wzmocnienie kapitału społecznego może obejmować operacje polegające na warsztatach, aktywizacji społeczności, integracji lub rekreacji?

Tak jednak jest to uzależnione od tego, czy wykonanie operacji w tych zakresach przyczyni się w sposób wymierny na realizację celów LSR (przyczyni się do osiągnięcia wskaźników przypisanych do danego celu LSR). Jeżeli celem LSR jest poprawa stanu środowiska lub poprawa zdrowia mieszkańców obszaru objętego LSR to prawdopodobnie operacje polegające na przekazaniu wiedzy dotyczącej ochrony środowiska, zdrowego trybu życia będą uzasadnione. Tym niemniej efekt ich realizacji będzie musiał być możliwy do zmierzenia, przez np. stwierdzenie zwiększenia liczby gospodarstw domowych korzystających z energii odnawialnej, liczby osób korzystających ustawicznie z infrastruktury rekreacyjnej itp. Mając powyższe na uwadze organizacja operacji polegającej na szeroko pojętej integracji, rekreacji lub szkoleń w zakresach tematycznych niezwiązanych ściśle z celami LSR jest ograniczona.

Pkt. 6 Cel operacji

Należy szczegółowo określić cel, jaki stawia sobie podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy przystępując do realizacji operacji, z którego wynikać będzie wpływ na osiągnięcie celów określonych w Programie (jakie efekty podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy zamierza osiągnąć poprzez realizację tej operacji).

Planowany cel operacji powinien być zgodny z celami określonymi w LSR LGD, która ogłosiła nabór wniosków.

Uwaga!

- 1) Nie należy przepisywać celów LSR.
- 2) W celach nie należy wymieniać zakresu rzeczowego.
- 3) Określony przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy cel musi być mierzalny, konkretny, adekwatny do zakładanych rezultatów (efektów), realistyczny oraz określony w czasie.

Przykłady poprawnie sformułowanego celu projektu:

- 1) **Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez zaspokojenie ich potrzeb kulturalnych.**
- 2) **Wzrost uczestnictwa w życiu kulturalnym dzięki stworzeniu odpowiednich warunków do aktywności kulturalnej lub rekreacyjnej.**
- 3) **Aktywizacja mieszkańców do współdecydowania o przedsięwzięciach realizowanych na obszarach zdegradowanych w ramach zmodernizowanej infrastruktury rekreacyjnej.**
- 4) **Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez zapewnienie możliwości korzystania z urządzeń tzw. małej infrastruktury rekreacyjnej oraz sieci ścieżek rowerowych.**

Operacja przyczynia się do osiągnięcia wskaźników monitoringu określonych w LSR

**Nie wskazano wskaźników obowiązkowych.
Wskazane wskaźniki dodatkowe nie są spójne z tymi z LSR (tabela Plan działania)**

Zaznacz wskaźniki z listy obowiązkowej i te dodatkowe zgodne z listą z LSR. Wszystkie dodatkowe wskaźniki znajdziesz w Strategii Rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność dostępnej na stronie internetowej www.lesnakrainalgd.pl w rozdziale Cele i wskaźniki LSR.

2) jest zgodna z programem, w ramach którego jest planowana realizacja tej operacji.

Siedziba /oddział osoby prawnej, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR

Wniosek część B pkt 7 adres

Jeżeli podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy jest osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej należy podać adres siedziby osoby prawnej. Jest to adres, pod którym działa organ zarządzający. Siedziba stowarzyszenia musi się znajdować na obszarze LSR. Bez znaczenia jest, że nasza działalność dotyczy mieszkańców obszaru objętego LSR.

Operacja jest zgodna z celem (-ami) określonym (-ymi) w PROW na lata 2014-2020 dla działania M19, a jej realizacja pozwoli na osiągnięcie zakładanych wskaźników.

1. Należy wskazać poprzez zaznaczenie właściwej odpowiedzi (TAK albo NIE), czy operacja wpisuje się w cel szczegółowy powiązany:
2. - 3A: Poprawa konkurencyjności producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów oraz organizacje międzybranżowe.
3. Należy wybrać cel szczegółowy powiązany 3A jeżeli planowana operacja obejmuje swym zakresem małe przetwórstwa oraz tworzenie sieci w zakresie utworzenia krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych oraz działań promocyjnych i marketingowych.
4. - 6A: Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw, a także tworzenia miejsc pracy.

Zgodnie z PROW na lata 2014-2020, operacja w ramach poddziałania 19.2 w zakresie podejmowania działalności musi realizować cel szczegółowy powiązany 6A, w związku z powyższym pole to jest wypełnione na stałe.

- 6C: Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości.

Należy wybrać cel szczegółowy powiązany 6C jeżeli planowana operacja obejmuje swym zakresem wykorzystanie technologii informacyjnych w rozwoju pozarolniczych miejsc pracy czy udostępnianie zasobów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych obszarów wiejskich.

Operacja jest zgodna z zakresem pomocy określonym w rozporządzeniu

Zgodnie ze zmianą rozporządzenia MRiRW z 25 sierpnia 2016 r. wskazano, że koszty planowane do poniesienia w ramach operacji:

- a) mieszczą się w zakresie kosztów, o których mowa w § 17 ust. 1,
- b) nie są kosztami inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR;

Należy wskazać czy operacja ma charakter inwestycyjny, czy nie.

W zakresie operacji polegającej na Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej możliwe jest zaznaczenie, w tym wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury. Oznacza to, że oprócz inwestycji można ponieść koszty na wyposażenie dotyczące podmiotów działających w sferze kultury.

W przypadku inwestycji turystycznych lub rekreacyjnych operacja obejmuje jedynie koszty budowy lub przebudowy. Operacje te nie dotyczą zakupu nowych maszyn lub wyposażenia (z wyjątkiem wyżej opisanym). Sfinansowanie kosztów wyposażenia infrastruktury może być sfinansowane w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony

środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych (§ 2 ust 1 pkt 1). Wtedy kosztem może być wyposażenie, przykładowo sali w świetlicy wiejskiej w sprzęt nagłośnieniowy.

Zwróć uwagę na obowiązki na etapie Umowy i wniosku o płatność, zastosuj zasadę zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców do 20 tys. zł, powyżej 20 tys. obowiązkowo zastosuj zasadę konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców dla pozycji kosztowych ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem określonego w umowie, Pamiętaj o formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 1 tys. złotych – w formie rozliczenia bezgotówkowego;

Operacja, zakłada realizację inwestycji na obszarze wiejskim objętym LSR

Na obszarze 16 gmin. Nie musi być jednocześnie na wszystkich lecz co najmniej na obszarze jednej z nich.

Pomoc na operację w zakresie dotyczącym promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych jest przyznawana, m.in. jeżeli operacja:

1. służy wspólnej promocji produktów lub usług lokalnych;
2. nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR, przy czym przez wydarzenie cykliczne rozumie się wydarzenie organizowane więcej niż jeden raz oraz poświęcone przynajmniej w części tej samej tematyce.

Inwestycje w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością Wnioskodawcy lub Wnioskodawca posiada udokumentowane prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy, co najmniej przez okres realizacji operacji oraz okres podlegania zobowiązaniu do zapewnienia trwałości operacji

Może się okazać, że nawet pomimo chęci realizacji ciekawej operacji przez stowarzyszenie nie będzie ono samo wstanie spełnić ww. wymogów podlegających ocenie na etapie zgodność z Programem. Konieczne będzie zatem wskazanie tych wymogów w formie umowy o współpracę z innym podmiotem tj. np. gminą która udostępni grunt na cele realizacji zadania publicznego, lub zasoby kadrowe na cele utrzymania trwałości operacji inwestycyjnej przez okres wskazany w przepisach prawa (tj. co najmniej 5 lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta). Konieczne dołączyć załącznika Dokumenty potwierdzające posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości

– oryginał lub kopia, Oświadczenie właściciela(i) lub współwłaściciela(i) nieruchomości, że wyraża(ją) on(i) zgodę na realizację operacji, jeżeli operacja jest realizowana na terenie nieruchomości będącej w posiadaniu zależnym lub będącej przedmiotem współwłasności - załącznik obowiązkowy w przypadku gdy realizacja operacji obejmuje zadania trwale związane z gruntem lub wyposażenie; oświadczenie dotyczy okresu realizacji operacji czyli 2 lata od otrzymania płatności. Trudno wskazać najlepszą formę umowy udostępnienia nieruchomości, powinna być natomiast zgodna z przepisami prawa w tym zakresie.

Najwłaściwszą formą wydaje się umowa użytkowania. Umowa powinna dokładnie określać nieruchomość wskazując numer działki, powierzchnię działki, dla której Wydział Ksiąg Wieczystych właściwego Sądu Rejonowego prowadzi księgę wieczystą. Dobrze jeżeli te informacje są określone w umowie. Warunek ten będzie oceniany na etapie oceny zgodności operacji z Programem. Powinna to być umowa dająca tytuł prawny do nieruchomości przez okres realizacji operacji inwestycyjnej i okres trwałości operacji, przez co najmniej 5 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. Umowa powinna być zawarta przez stronę, która oddaje w użytkowanie nieruchomość na konkretny cel, najlepiej wprost odnoszący się do zakresu operacji. Przepisy mówią w tym miejscu, że dysponowanie powinno być na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy, czyli zapewne dobrze byłoby określić ten cel w sposób bardziej szczegółowy niż jedynie wskazanie na tzw. cele statutowe. Pamiętaj, że wobec innych podmiotów niż Skarb Państwa lub inne jednostki samorządu terytorialnego, ustanawianie ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomości będącej własnością gminy ma być nie tylko odpłatne, ale również zgodne z zasadą ekwiwalentności świadczeń. Norma ta ma charakter bezwzględnie obowiązujący i pociąga za sobą nieważność umowy z nią sprzecznej.

Operacja będzie realizowana w nie więcej niż w 2 etapach a wykonanie zakresu rzeczowego, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia MRiRW z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, operacja może być realizowana nie więcej niż w 2 etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r. To dotyczy jednego wniosku i jednego wnioskodawcy. Można również rozumieć ten problem jako oddzielne zrealizowane jednej operacji podzielonej na dwie części, dotyczącej jednego terenu. Nie ma przeszkód w realizacji takich dwóch oddzielnych i niezwiązanych ze sobą operacji na tym samym gruncie, przykładowo użyczonym przez gminę. Istotne jest aby realizacja jednego projektu nie była natomiast uzależniona od efektu realizacji drugiego. Pamiętać należy jednak o konieczności zapewnienia przez wnioskodawcę doświadczenia i kwalifikacji niezbędnych do realizacji takiej operacji oraz tytułu do gruntu przez okres trwałości operacji.

Minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. złotych

Całkowita wartość operacji definiowana jest jako suma kosztów kwalifikowanych i kosztów niekwalifikowanych operacji. Jeżeli kwota kosztów planowanych do poniesienia ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów jest niższa niż kwota określona w LSR pomocy nie przyznaje się. Koszty kwalifikowane są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne. Zakres kosztów kwalifikowanych określa § 17 rozporządzenia.

Wnioskodawca, realizujący operację:

- posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, **lub**
- posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, **lub**
- posiada, jeżeli jest osobą fizyczną, kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, **lub**
- wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować

Doświadczenie, kwalifikacje, zasoby można wykazać za pomocą partnera w ramach umowy partnerskiej. Współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji projektu może być organizowana w różnych formach, w zależności od stopnia zaangażowania danej instytucji oraz etapu realizacji konkretnego przedsięwzięcia.

- poparciu dla celów projektu (np. w formie listu intencyjnego, deklaracji poparcia, porozumienia, umowy przedwstępnej) wyrażonym przez podmioty, których udział jest uzasadniony z punktu widzenia efektów projektu;
- udostępnieniu przez inny podmiot zasobów ludzkich, technicznych i organizacyjnych do realizacji projektu;

- przekazaniu wkładu finansowego przeznaczonego na realizację zadania niebędącego zadaniem własnym donatora;
- zaangażowaniu kapitału prywatnego w realizację projektu;
- zlecaniu zadań publicznych innym podmiotom spoza sektora finansów publicznych;
- zakupie towarów lub usług od innych podmiotów

Wspólna realizacja projektu polega na wniesieniu przez partnerów do projektu zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, stosownych do zakresu wykonywanych zadań. Wdrażanie projektu partnerskiego powinno odbywać się na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie z zastrzeżeniem, że stronami porozumienia albo umowy o partnerstwie nie mogą być podmioty wykluczone z możliwości otrzymania dofinansowania, np. na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Niemożliwe jest również zawarcie partnerstwa przez dany podmiot z podległą mu jednostką organizacyjną. Poszczególni partnerzy muszą być podmiotami od siebie niezależnymi i odrębnymi (tj. żaden z podmiotów nie może mieć realnego wpływu na decyzje podejmowane przez drugi podmiot), tym samym za partnerstwo nie będą uznawane porozumienia jednostek samorządu terytorialnego z jednostkami i zakładami budżetowymi, które zostały przez nie utworzone.

Partnerem w projekcie może być wyłącznie podmiot wymieniony w katalogu beneficjentów danego Działania/Poddziałania wdrażanego w ramach RPO WP 2014-2020. Partnerzy nie mogą przeznaczać środków finansowych na cele inne niż związane z Projektem, w szczególności na tymczasowe finansowanie swojej podstawowej, poza projektowej działalności.

Realizacja operacji nie jest możliwa do bez udziału środków publicznych

W tej części podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wskazuje, czy bez dofinansowania o które się ubiega zrealizowałby taką samą inwestycję, tj. o takim samym zakresie rzeczowym i w takim samym okresie. Na podstawie udzielonych przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy odpowiedzi, UM dokona oceny możliwości realizacji operacji objętej wnioskiem bez udziału środków publicznych, z wyjątkiem jednostki sektora finansów publicznych.

Koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych , a w przypadku Wnioskodawcy będącego jednostką sektora finansów publicznych lub organizacją pożytku publicznego wydatki nie są współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego

Podstawowym przepisem, który reguluje możliwość współfinansowania operacji ze środków lokalnych strategii rozwoju jest § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1570), zgodnie z którym „koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych”. Tym niemniej należy zwrócić uwagę, iż w przypadku organizacji o statusie pożytku publicznego (OPP) ma zastosowanie przepis § 4 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, zgodnie z którym „pkt 1 nie stosuje się do przyznawania pomocy na operację realizowaną przez jednostkę sektora finansów publicznych lub organizację pożytku publicznego będącą organizacją pożytku publicznego w zakresie, w jakim nie jest to sprzeczne z art. 59 ust. 8 rozporządzenia nr 1305/2013”.

Z powyższego wynika, iż zakaz współfinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z innych środków publicznych w przypadku OPP nie ma zastosowania, o ile wydatki w ramach operacji nie są współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego instrumentu finansowego (współfinansowanie ze środków krajowych nie jest zakazane). Tym niemniej należy mieć na uwadze przepis art. 48 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. U. UE L227 z 31.07.2014, str. 69), zgodnie z którym „Kontrole administracyjne obejmują procedury zapobiegające nieprawidłowemu podwójnemu finansowaniu z innych systemów unijnych lub krajowych i w ramach poprzedniego okresu współfinansowania. Jeżeli występuje finansowanie z innych źródeł, kontrole gwarantują, że łączna otrzymana pomoc nie przekracza maksymalnych dopuszczalnych kwot lub stawek wsparcia.” Z kolei szczególne podejście do wkładu własnego beneficjenta, który stanowi jednocześnie wymagany wkład krajowych środków publicznych dotyczy tylko beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych, tj. jednostkami, o których mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), w szczególności w art. 9 tej ustawy.

Operacja dotyczy wzmocnienia kapitału społecznego, w tym podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych

Celem projektu ma być wzmocnienie kapitału społecznego a nie np. wyposażenie GOK-u.

Operacja dotyczy zachowania dziedzictwa lokalnego:

W przypadku operacji dotyczących zachowania dziedzictwa lokalnego dopuszczalny jest zakup używanego sprzętu o charakterze zabytkowym albo historycznym, jeżeli cel i charakter operacji tego wymaga (przykład: wyposażenie muzeum, regionalne przedmioty, stroje). Beneficjent załącza Wycenę wraz z opinią biegłego rzeczoznawcy posiadającego uprawnienia do dokonywania wyceny (np. nadane przez NOT, SITR, SIMP itd.). W przypadku, gdy cena zakupu używanego sprzętu, wyposażenia lub zabytków z faktury jest wyższa od ich wartości rynkowej z wyceny sporządzonej przez rzeczoznawcę, koszt zakupu tego sprzętu może być uznany za kwalifikowalny. jedynie do wysokości ustalonej przez rzeczoznawcę.

Operacja dotyczy budowy lub przebudowy infrastruktury:

Budowana lub przebudowana infrastruktura będzie miała ogólnodostępny i niekomercyjny charakter

Niekomercyjność oznacza, że istnieje możliwość pobierania opłat za towary lub usługi ale wygenerowane w ten sposób dochody powinny być przeznaczone na pokrycie kosztów utrzymania tej infrastruktury. Pobieranie opłat w celu uzyskania zysku nie jest dopuszczalne.

Operacja dotyczy budowy lub przebudowy infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej

Pojęcia budowy i przebudowy nie są zdefiniowane na gruncie przepisów rozporządzenia MRIRW. Należy zastosować pojęcia z Prawa budowlanego. Do robót budowlanych Prawo budowlane zalicza pięć kategorii czynności dotyczących obiektu budowlanego:

- (1) budowę;
- (2) przebudowę;
- (3) montaż;
- (4) remont;
- (5) rozbiórkę.

Jedynie pierwsze, drugie i czwarte pojęcie zawierają swoje definicje legalne.

Określenia trzecie i piąte nie wymagały, zdaniem ustawodawcy zdefiniowania. Zgodnie z art. 3 ustawy : budowa oznacza wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego.

Rozbudowa obiektu budowlanego, czyli zmiana charakterystycznych parametrów istniejącego obiektu budowlanego, takich jak kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość (wniosek a contrario z definicji legalnej „przebudowy” - art. 3 pkt 7a); nadbudowa, czyli powiększenie istniejącego obiektu budowlanego poprzez zwiększenie jego wysokości z zachowaniem tej samej powierzchni zabudowanej, z tym zastrzeżeniem, że nie będzie stanowił nadbudowy wykonanie konstrukcji dachowej nad istniejącym budynkiem, gdyż stanowi to niezbędny element do przykrycia dachem. Definicję „przebudowy” wprowadzono ustawą o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych innych ustaw z 2005 r. Przebudowa może dotyczyć wyłącznie istniejącego już obiektu budowlanego. Przebudowa polega na wykonywaniu prac (robót budowlanych), których skutkiem jest zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego. Zmiana ta jednak nie może dotyczyć parametrów charakterystycznych obiektu, takich jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji. W konsekwencji przebudowy nie ulegną zatem zmianie elementy (parametry) charakterystyczne obiektu. W wyniku przebudowy, w przeciwieństwie do budowy, nie powstaje nowa substancja budowlana. Literalne brzmienie przepisów rozporządzenia MRiRW, wskazuje, że operacje typu § 2 ust. 1. pkt 6, nie obejmują remontu obiektów budowlanych. Remont, podobnie jak przebudowa, może dotyczyć wyłącznie istniejącego obiektu budowlanego. Celem robót remontowych ma być odtworzenie stanu pierwotnego. Ustawodawca wprowadza tu jednak dwa dodatkowe zastrzeżenia:

- chodzi o roboty niestanowiące bieżącej konserwacji, przy czym pojęcie to nie ma swojej definicji legalnej, stąd należy to rozumieć zgodnie ze znaczeniem z języka ogólnego, tj. w ramach bieżącej konserwacji mieszczą się czynności niezbędne do utrzymania obiektu budowlanego w odpowiednim stanie technicznym, tak aby nie uległ pogorszeniu z związku z bieżącą eksploatacją albo nie uległ pogorszeniu w stopniu,

który nie byłby uzasadniony zwykłą eksploatacją;

- dopuszczalne jest stosowanie wyrobów (materiałów) budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.

Odróżnienie robót budowlanych w praktyce może niejednokrotnie przysparzać poważnych trudności.

Właściwa kwalifikacja robót ma znaczenie nie tylko teoretyczne, ale i praktyczne. Przykładowo, remont co do zasady podlega jedynie zgłoszeniu robót, podczas gdy odbudowa i przebudowa wymagają uzyskania pozwolenia na budowę. Przepis nie obejmują wsparcia infrastruktury sportowej nawet jeżeli przeznaczona będzie do użytku publicznego. Warunkiem wsparcia jest spełnienie tego kryterium odnośnie budowanej infrastruktury. Jest to weryfikowane przez biuro LGD na etapie oceny zgodności operacji z Programem. Przepisy rozporządzenia MRiRW i PROW nie definiują precyzyjnie podziału na infrastrukturę rekreacyjną i sportową. W sumie granica ta jest płynna i może uwzględniać również infrastrukturę związaną z rekreacją i krzewieniem kultury fizycznej, która przecież może zostać zaliczona do infrastruktury kulturalnej. Fakt realizacji inwestycji na terenie ośrodka sportu nie powinien wykluczyć możliwości realizacji takiej operacji. Decydować będzie przeznaczenie infrastruktury na cele rekreacyjne a nie sportowe, które zostanie określone we wniosku i poparte dokumentami np. Regulaminem korzystania. Wnioskodawca będzie deklarował we wniosku wartość wskaźnika produktu Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.

Znaczenie będzie miało również jak a infrastruktura będzie eksploatowana i kto nim będzie nią zarządzał.

Pamiętać należy aby projekt był zgodny z celami LSR, Innowacyjny i skierowany do grup defaworyzowanych. Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej wiąże się nierozdzielnie z udostępnieniem tej infrastruktury turystom. W przypadku operacji realizowanej z zakresu turystyki przez osobą fizyczną lub inny podmiot, należy wskazać na zasadność zarejestrowania działalności gospodarczej wnioskodawcy albo dokonania zgłoszenia do ewidencji innych obiektów prowadzonej przez Gminę na podstawie przepisów art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 62 poz. 576).

Operacja służy zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej

Musisz opisać te potrzeby we wniosku w pozycji Opis operacji. Możesz dołączyć wszelkie dodatkowe załączniki potwierdzające spełnienie tego warunku, np. pismo polecające z gminy wskazujące że ta operacja w ocenie władz gminnych służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej na obszarze na jakim ma być realizowana.

Operacja dotyczy promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych

Pomoc na operację w zakresie dotyczącym promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych jest przyznawana, m.in. jeżeli operacja:

Operacja służy wspólnej promocji produktów lub usług lokalnych

1) służy wspólnej promocji produktów lub usług lokalnych;

Operacja nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR

2) nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR, przy czym przez wydarzenie cykliczne rozumie się wydarzenie organizowane więcej niż jeden raz oraz poświęcone przynajmniej w części tej samej tematyce.

5. Maksymalizacja pkt. w ramach oceny według lokalnych kryteriów wyboru operacji:

Kryterium	Doprecyzowanie
Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji operacji	Zgodnie z zapisami w LSR 50% budżetu LSR musi zostać przeznaczona na tworzenie i utrzymanie miejsc pracy. Miernikiem wydatkowania 50% budżetu na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy - będą utworzone (i utrzymane w okresie trwałości projektu) miejsca pracy związane bardzo ściśle z poszczególnymi projektami realizowanymi przy współudziale środków PROW 2014-2020. U t r z y m a n i e m i e j s c a p r a c y - W j a k i sposób wnioskodawca ma udowodnić utrzymanie miejsc pracy? Jako zachowane stanowisko pracy tj. na tym stanowisku była i jest zatrudniona osoba (niekoniecznie przez cały okres ta sama) pobierająca wynagrodzenie. Potwierdzeniem jest składana deklaracja ZUS.
Punkty	Uwaga Wynagrodzenie tworzonego lub utrzymanego miejsca pracy jest Kosztem nie kwalifikowalnym. Uwaga Jeśli beneficjent zatrudniał wcześniej 6 osób musi utrzymać co najmniej te 6 osób przez okres trwałości projektu.

Kryterium	Doprecyzowanie
Innowacyjność projektu	Chociaż nikt tego głośno nie przyzna, nie ma dobrego pomysłu na innowacyjność. Nie ma dobrego pomysłu jak odróżnić to, co innowacyjne, od tego co nieinnowacyjne. Dlatego tak ważne jest, by przekonać oceniających, że to co zapisano we wniosku jest innowacyjne. Przy kryterium innowacyjności należy postawić na zdrowy rozsądek (plac zabaw nie jest innowacyjny tylko dlatego, że go w jakiejś gminie jeszcze nie ma). Nie jest innowacyjne przedsięwzięcie (LGD) lub operacja (wnioskodawca), które wprowadzie na obszarze LSR nie występują, ale są powszechnie i łatwo dostępne w sąsiednich okolicach i ta „innowacyjność” nie jest „zaletą” o szerszym oddziaływaniu.
Punkty 0 pkt - Projekt nie jest innowacyjny na obszarze jego realizacji 5 pkt - Projekt innowacyjny w skali 1 gminy, w której jest realizowany 10 pkt - Projekt innowacyjny w skali całego obszaru LGD	

Kryterium	Doprecyzowanie
Ukierunkowanie na zaspokajanie potrzeb grup defaworyzowanych	We wniosku pamiętaj o opisanu grupy defaworyzowanej do jakiej skierujesz swoje działania. Grupy defaworyzowane w LSR „Leśna Kraina Górnego Śląska: to młodzież i osoby o niskich kwalifikacjach. Przedsięwzięcia w zakresie kapitału społecznego powinny mieć charakter otwarty. Zatem możliwość uczestnictwa powinien mieć potencjalnie każda osoba z obszaru objętego LSR. W przypadku, gdy organizator ma ograniczone środki albo warunki lokalowe, powinien przewidzieć przejrzysty sposób rekrutacji uczestników.
Punkty	
0 pkt - Projekt nie jest skierowany do żadnej z grup defaworyzowanych określonych w LSR 15 pkt - Projekt jest skierowany do min. jednej z grup defaworyzowanych określonych w LSR	

Kryterium	Punkty
Zintegrowany charakter projektów	1 pkt - kultura, tradycja i historia 1 pkt - sport, rekreacja 1 pkt - turystyka 1 pkt - przedsiębiorczość 1 pkt - integracja społeczna
Doprecyzowanie	
Wskaż w opisie operacji na czym polega zintegrowanie i pomiędzy którymi sektorami występuje współpraca.	

Kryterium	Doprecyzowanie
Wykorzystanie lokalnych zasobów	Operacje realizowane w ramach LSR powinny wykorzystywać lokalne zasoby: surowce, miejscową infrastrukturę, lokalizację (położenia geograficzne), dziedzictwo, potencjał mieszkańców.
Punkty 0 pkt - Projekt nie zakłada wykorzystania lokalnych zasobów 1 pkt - Projekt zakłada wykorzystanie jednego lokalnego zasobu 3 pkt - Projekt zakłada wykorzystanie przynajmniej dwóch lokalnych zasobów 5 pkt - Projekt w całości inspirowany lokalnymi zasobami	

Kryterium	Punkty
Wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia	0 pkt - Kwota wsparcia poniżej 25 tys. zł 5 pkt - Kwota wsparcia 25 tys. zł i więcej

Kryterium	Doprecyzowanie
Realizacja operacji w miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców	W ramach PROW jedną z zasad przy ustalaniu kryteriów wyboru było: W przypadku operacji w zakresie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej lub drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego, LGD przewidzi w kryteriach wyboru preferencje dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys.
Punkty	
0 pkt - Projekt realizowany w miejscowości zamieszkałej przez więcej niż 5 tys. mieszkańców 5 pkt - Projekt realizowany w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców	
Kryterium	Punkty
Czas realizacji operacji	0 pkt - Czas trwania projektu powyżej 12 miesięcy 5 pkt - Czas trwania projektu do 12 miesięcy.

Kryterium

Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu

Punkty

0 pkt - Brak rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i klimatu
10 pkt - Wykazane przynajmniej jedno rozwiązanie sprzyjające ochronie środowiska lub klimatu

Doprecyzowanie

Środowisko i klimat to dwa silnie powiązane ze sobą cele przekrojowe polityki rozwoju obszarów wiejskich. Przeciwdziałanie zmianom klimatu zachodzi poprzez wykonywanie usług za pomocą technologii, maszyn, urządzeń i sprzętu ograniczających niekorzystne oddziaływanie na środowisko naturalne. Natomiast w organizacji wykonywania usług zastosowane będą rozwiązania służące oszczędności zasobów, energii, wody, w sposób niskoemisyjny.

Kryterium

Udział wkładu własnego

Punkty

0 pkt - Wkład własny równy minimalnemu
1 pkt - Wkład własny w wysokości do 5 % więcej niż minimalny
3 pkt - Wkład własny w wysokości powyżej 5% do 10 % więcej niż minimalny
5 pkt - Wkład własny w wysokości powyżej 10% i więcej niż minimalny

Kryterium	Doprecyzowanie
Udział wnioskodawcy w szkoleniach, warsztatach oraz doradztwie organizowanym ze środków LGD	Biuro LGD świadczy usługi doradcze zgodnie z Regulaminem świadczenia usług doradczych Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska”. Dokumentem potwierdzającym korzystanie z doradztwa jest Karta doradztwa otrzymywana w biurze LGD, którą należy załączyć do wniosku. Dokumentem potwierdzającym udział w szkoleniu jest Karta szkolenia otrzymywana na podstawie listy obecności w trakcie trwania szkolenia/spotkania. Kartę tę należy załączyć do wniosku
Punkty 0 pkt - Wnioskodawca nie korzystał z usług doradczych biura LGD na etapie sporządzania wniosku 5 pkt - Wnioskodawca korzystał z jednej formy doradztwa biura LGD na etapie sporządzania wniosków 10 pkt - Wnioskodawca korzystał z więcej niż jednej formy doradztwa biura LGD na etapie sporządzania wniosku, w tym udział w szkoleniu/spotkaniu informacyjnym	

Kryterium	Doprecyzowanie
Promocja obszaru działania LGD	Wniosek część B.III pkt. 3 opis operacji Opisz jak zamierzasz informować o pozyskiwaniu środków za pośrednictwem Stowarzyszenia LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska”.
Punkty	
0 pkt - Brak promocji 5 pkt - Operacja/projekt zawiera promocję z wykorzystaniem logo „Leśnej Krainy Górnego Śląska”	
Kryterium	Doprecyzowanie
Powiązanie operacji z programem rewitalizacji opracowanym dla gminy, w której projekt jest realizowany lub innym dokumentem planistycznym	Wniosek część B.III pkt. 3 opis operacji Opisz powiązanie w sposób jasny i zwięzły.
Punkty	
0 pkt Brak powiązania 10 pkt Opisano powiązanie	

Kryterium

Punkty

Partnerstwo lokalne

0 pkt - Brak partnerstwa
5 pkt - Partnerstwo 2 różne sektory
10 pkt - Partnerstwo 3 różne sektory

Doprecyzowanie

Dodatkowe punkty otrzymamy za zapewnienie, że operacja będzie realizowana w współpracy z inną organizacją pozarządową (sektor społeczny) w postaci użyczenia zasobów kadrowych lub wiedzy praktycznej w realizacji określonych zadań. Przykładem może być nawiązanie współpracy wnioskodawcy ze stowarzyszeniem zajmującym się świadczeniem usług przewodnictwa turystycznego i zorganizowane zostaną wspólnie warsztaty krajoznawcze lub wycieczki z przewodnikiem. Innym przykładem współpracy może być użyczenie terenu nieruchomości na cele realizacji operacji przez gminę organizacji pozarządowej składającej wniosek o pomoc Partnerstwo oznaczać powinno zaangażowanie we wspólną realizację projektu co najmniej dwóch samodzielnych, niezależnych podmiotów, wymienionych we wniosku o dofinansowanie projektu, których udział jest uzasadniony, konieczny i niezbędny, gdyż może przyczynić się do osiągnięcia celów projektu w wymiarze większym niż przy zaangażowaniu w jego realizację jedynie wnioskodawcy, spowodować synergię albo umożliwić całościowe potraktowanie zagadnienia, którego dotyczy projekt. Przy czym wspólna realizacja projektu polegać może na wniesieniu przez partnerów do projektu zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, stosownych do zakresu wykonywanych zadań.

Doprecyzowanie

Wdrażanie projektu partnerskiego może odbywać się na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie z zastrzeżeniem, że stronami porozumienia albo umowy o partnerstwie nie mogą być podmioty wykluczone z możliwości otrzymania dofinansowania, np. na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) albo art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769) oraz podmioty powiązane w rozumieniu Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych). Niemożliwe jest również zawarcie partnerstwa przez dany podmiot z podległą mu jednostką organizacyjną. Poszczególni partnerzy muszą być podmiotami od siebie niezależnymi i odrębnymi (tj. żaden z podmiotów nie może mieć realnego wpływu na decyzje podejmowane przez drugi podmiot), tym samym za partnerstwo nie będą uznawane porozumienia jednostek samorządu terytorialnego z jednostkami i zakładami budżetowymi, które zostały przez nie utworzone. Partnerem w projekcie może być wyłącznie podmiot wymieniony w katalogu beneficjentów danej operacji w ramach LSR. Takie rozumienie tego kryterium wyraźnie wskazuje, że nie chodzi w tym przypadku o partnerstwo rozumiane rygorystycznie jako partnerstwo publiczno-prywatne. To pojęcie jest bowiem zastrzeżone do przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o partnerstwie publiczno – prywatnym. Ustawa ta definiuje PPP jako opartą na umowie o partnerstwie publiczno – prywatnym współpracę podmiotu publicznego i partnera prywatnego służącą realizacji zadania publicznego, jeżeli odbywa się na zasadach określonych w tej konkretnej ustawie.

Kryterium	Doprecyzowanie
Oплаćanie składki członkowskiej	Zwróć się do biura LGD o przesłanie zaświadczenia o opłaceniu składki członkowskiej i załącz je do wniosku.
Punkty	
0 pkt - Wnioskodawca nie opłacił składki 3 pkt - Wnioskodawca opłacił składkę	

Uwaga!

Aby wniosek mógł zostać wybrany do finansowania w ramach LSR musi uzyskać na etapie oceny wg lokalnych kryteriów wyboru minimum 65 maksymalnej liczby punktów.

Koszty kwalifikowalne

Pomoc na operację jest przyznawana w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

1. ogólne, o których mowa w art.45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013, takie jak:
 - » honoraria architektów, inżynierów, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności; Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nie przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. zakupu robót budowlanych lub usług,
3. zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
4. najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
5. zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego - również używanych maszyn lub wyposażenia stanowiących ekspozyty,
6. zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty zakupu środków transportu są ustalone w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne.
7. zakupu rzeczy innych niż wymienione powyżej w 5 i 6, w tym materiałów,
8. wynagrodzenia i innych świadczeń, o których mowa w Kodeksie pracy, związanych z pracą pracowników beneficjenta, a także inne koszty ponoszone przez beneficjenta na podstawie odrębnych przepisów w związku z zatrudnieniem tych pracowników - w przypadku operacji w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lub wspierania współpracy między podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą,
9. podatku od towarów i usług (VAT), zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013
10. Podatek od wartości dodanej (VAT), z wyjątkiem podatku, którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT.

Pamiętaj !

Przeczytaj wniosek i Instrukcję. Poradnik nie powieła ich zapisów lecz ma je uzupełniać w sposób praktyczny

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także wartość wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

Wkłady rzeczowe w formie robót budowlanych, towarów, usług, gruntów i nieruchomości, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności w gotówce potwierdzonych fakturami lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, mogą stanowić wydatki kwalifikowalne jeżeli:

1. wydatki publiczne wypłacane na rzecz operacji obejmujące wkłady rzeczowe nie przekraczają łącznych wydatków kwalifikowalnych, z wyłączeniem wkładów rzeczowych, na zakończenie operacji;
2. wartość przypisana wkładowi rzeczowemu nie przekracza kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku;
3. wartość i dostarczenie wkładów rzeczowych mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
4. w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości można dokonać płatności w gotówce do celów umowy leasingu o nominalnej rocznej wartości nieprzekraczającej jednej jednostki waluty państwa członkowskiego; Wartość gruntu lub nieruchomości musi być poświadczona przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należycie upoważniony organ urzędowy.
5. w przypadku wkładów rzeczowych w formie nieodpłatnej pracy wartość takiej pracy jest określona z uwzględnieniem zweryfikowanego czasu poświęconego na pracę i wysokość wynagrodzenia za pracę równoważną. Wartość wkładu rzeczowego w formie nieodpłatnej pracy ustala się jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, i liczby 168.
6. Wkłady rzeczowe są dopuszczalne tylko jeżeli musielibyśmy za nie zapłacić.

Uwaga !

Zgodnie z art. 69 rozporządzenia nr 1303/2013 ¹, w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości wartość wkładu musi zostać musi być poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należyście upoważniony organ urzędowy i nie przekracza limitu 10 % łącznych wydatków kwalifikowalnych dla danej operacji. W przypadku udostępnienia pomieszczenia w ramach realizacji projektu należy ustalić, czy obowiązują oficjalne stawki czynszu za wynajem takiego pomieszczenia i jeżeli tak, to, jaki podmiot był właściwy do określenia tych stawek. podmiot ten można uznać za uprawniony do potwierdzenia wartości takiego wkładu (w praktyce potwierdzenie może wynikać ze stosownego dokumentu w tym zakresie wydanego/ogłoszonego przez ten podmiot). W przypadku udostępnienia dla potrzeb projektu przez gminną jednostkę samorządu terytorialnego, pomieszczenia w budynku gminy wchodzącego w skład zasobu nieruchomości gminy, wartość wkładu w tym zakresie może być potwierdzona przez radę gminy, która jest organem uprawnionym do podejmowania uchwał w sprawie wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości (tzn. stosowana uchwała rady gminy może potwierdzać tę okoliczność). Należy uznać, że zasady najmu lub dzierżawy nieruchomości gminy na czas oznaczony nie dłuższy niż 3 lata, mogą być określane przez wójta gminy (oczywiście za zgodą rady gminy). Jeżeli chodzi o organy uprawnione do określenia stawek czynszu za powierzchnię użytkową lokali wchodzących w skład publicznego zasobu mieszkaniowego stawki czynszu w takich lokalach ustala właściciel. Za publiczny zasób mieszkaniowy należy rozumieć lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy albo lokale stanowiące własność innych jednostek samorządu terytorialnego, samorządowych osób prawnych tych jednostek, Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Jeżeli właścicielem jest jednostka samorządu terytorialnego, stawki czynszu ustala organ wykonawczy tej jednostki: w przypadku gminy – jw. a w przypadku pozostałych jednostek samorządu terytorialnego – zgodnie z uchwałą odpowiednio rady powiatu lub sejmiku województwa w sprawie zasad wynajmu lokali mieszkalnych stanowiących własność tych jednostek lub własność samorządowych osób prawnych. Ponadto gminy, są obowiązane do ogłaszania, co roku, w wojewódzkim dzienniku urzędowym, zestawienia danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego, przy wykorzystaniu danych przekazywanych przez zarządców nieruchomości, danych własnych, danych przekazanych przez właścicieli i lokatorów oraz organizacje ich zrzeszające, jak również danych pochodzących z innych źródeł. W przypadku nieruchomości będącej własnością osoby fizycznej, która udostępnia lokal użytkowy wchodzący w skład nieruchomości stanowiącej własność tej osoby, wartość nieruchomości może być określona przez rzeczoznawcę majątkowego. W przypadku udostępnienia ziemi lub nieruchomości przewiduje się poświadczenie wartości wkładu nie tylko przez odpowiednio uprawniony organ, ale również przez niezależnego wykwalifikowanego eksperta. W przypadku określania wartości wkładu polegającego na udostępnieniu nieruchomości na realizację operacji obejmującej zadania nieinwestycyjne, niebędącej pomieszczeniem (pole, łąka, itp.) konieczne jest uzyskanie opinii przez niezależnych ekspertów w dziedzinie rolnictwa np. doradców rolnośrodowiskowych, doradców rolnych. Dopuszczalne jest dostarczenie ww. dokumentu wraz z wnioskiem o płatność, w którym zostaną przedstawione do refundacji ww. koszty.

Dobre praktyki

Wnioskodawca musi wiedzieć, co wpisał we wniosku (zlecenie opracowania wniosku osobom trzecim bez swojego udziału nie jest dobrym pomysłem).

Dobrze byłoby aby wniosek przed konkursem przeczytały inne osoby, nawet niezwiązane z wnioskodawcą (zewnętrzne oko).

Unikać gadulstwa, pustosłowia i deklaracji, których nikt nie oczekuje.

Krótkie zdania, prosty język.

Operacja posiada znamiona operacji inwestycyjnej, jeżeli zakładamy w ramach niej roboty budowlane lub wyposażenie.

Jeżeli podajemy dane – wskazujemy na źródło.

Wniosek dobrze mieć gotowy na kilka dni przed złożeniem – żeby był jeszcze czas na poprawki.

Należy podkreślać istotne informacje we wniosku, za które operacja może uzyskać punkty – by nie zostały przegapione przez oceniającego.

Należy pamiętać, iż Wniosek o Przyznanie Pomocy (WOPP), nie może na etapie uzupełnień ulec istotnym modyfikacjom! Są to jedynie **UZUPEŁNIENIA BRAKÓW**, należy zatem przyłożyć wielką wagę do przygotowania wniosków oraz wszystkich wymaganych załączników w sposób należyty.

Nie ma możliwości, aby wnioskodawca rozpoczął inwestycję przed podpisaniem umowy o dofinansowanie (np. budowa obiektu), a jedynie samą płatność za realizację tych zadań dokonał po podpisaniu umowy. Aby koszty zostały uznane za kwalifikowane, realizację inwestycji należy rozpocząć po podpisaniu umowy (nie dotyczy kosztów ogólnych).

Najczęściej popełniane błędy w trakcie realizacji operacji:

Wynikające z korzystania z niewłaściwych formularzy rozliczeniowych (informacje uzyskane od opiekuna projektu w instytucji wdrażającej),

Interpretacji kwalifikowalności VAT (w przypadku stowarzyszeń, osób indywidualnych - jeśli VAT ma być kwalifikowany, należy złożyć w urzędzie skarbowym wniosek o indywidualną interpretację podatkową, na którą się czeka ok. 3 miesiące lub złożyć oświadczenie o odstąpieniu od kwalifikowalności VAT na potrzeby danego projektu),

Brak realizacji obowiązków promocyjnych określonych w umowie, tj. informowania o wsparciu z PROW, w tym umieszczania logo unijnego zgodnie z zasadami książki wizualizacji, a także informowania o pozyskiwaniu środków za pośrednictwem Stowarzyszenia LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska”, itd.,

W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy posiada własną stronę internetową, to w przypadku przyznania pomocy powinien zamieścić informację o pomocy otrzymanej z EFRROW na tej stronie internetowej. Na stronie internetowej (główna strona beneficjenta lub podstrona dotycząca projektu) w miejscu widocznym (po wejściu przez użytkownika na stronę, bez konieczności przewijania strony w dół), beneficjent zamieszcza obowiązkowo:

- krótki opis operacji,
 - logo Unii Europejskiej,
 - slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Dodatkowo na stronie internetowej należy zamieścić logo PROW 2014-2020. Informacje te zajmują przynajmniej 25% powierzchni strony. Krótki opis operacji zawiera co najmniej następujące informacje:
- cele operacji,
 - planowane/przewidywane wyniki operacji/efekty.

Informacje powyższe należy zamieścić maksymalnie 14 dni od momentu rozpoczęcia realizacji operacji – przyjmujemy moment zawarcia umowy/ wydania decyzji. Logo Unii Europejskiej na stronach internetowych zawsze musi występować w pełnej wersji kolorystycznej.

Uwaga! Przy realizacji nie należy zmieniać zakresów opisanych w projekcie zadań. Odchylenia są dopuszczalne, ale należy być przygotowanym na konieczność składania pisemnych uzasadnień,

Wymóg prowadzenia specjalnej księgowości do projektu dla NGO to wydzielone konto. Wszelkie faktury i rachunki muszą być wystawiane na beneficjenta i prawidłowo opisane,

Uwaga! Płatności powyżej 1000 zł mogą mieć jedynie formę przelewu bankowego.

Informacje uzupełniające:

LGD ogłasza nabór (termin, zasady), organizuje szkolenia i doradztwo przy przygotowaniu wniosków.

Pracownicy biura LGD sprawdzają wniosek pod względem wymogów formalnych oraz zgodności z celami LSR i PROW.

15-osobowa Rada, składająca się z członków Stowarzyszenia ocenia złożony wniosek pod względem zawartości merytorycznej według lokalnych kryteriów wyboru operacji. Po pozytywnej ocenie, dokumenty są przesyłane do instytucji wdrażającej jest to Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Od tego momentu w praktyce LGD traci kontakt z przesłaną dokumentacją. Dwa razy na rok biuro otrzymuje pismo zawiadamiające o podpisanych umowach. Treść wewnętrznej korespondencji i rozmów beneficjentów z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego jest dla biura niedostępna. Jedynym źródłem informacji są dla nas bezpośrednie kontakty z beneficjentami – dlatego zwracamy się regularnie do osób, które złożyły projekty za pośrednictwem LGD z prośbą o kontakt. O indywidualnych przypadkach wiemy tylko tyle, ile beneficjent zechce nam przekazać.

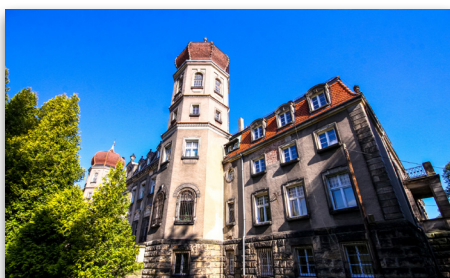
Przyznane środki mają charakter refundacji poniesionych nakładów (ale w ramach kosztów kwalifikowanych). Czyli należy wyłożyć swoje pieniądze, by po zakończeniu działania ubiegać się o zwrot w wysokości do 100% (w przypadku NGO).

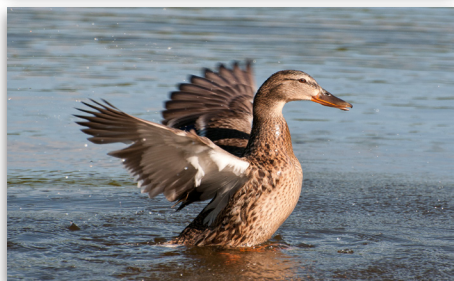
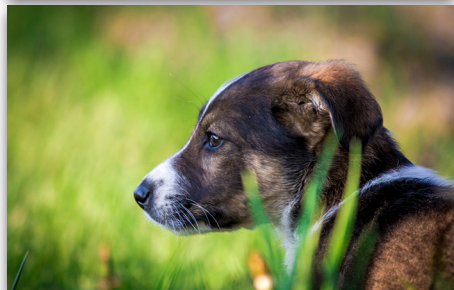
Projekty, które zostaną przez LGD ocenione pozytywnie, nie mieszcząc się jednak w limicie dostępnych w danym naborze środków, „oczekują” na liście rezerwowej maksymalnie 6 miesięcy od przekazania wniosków do oceny do Urzędu Marszałkowskiego, na ewentualne zwolnienie środków. Jeżeli po upływie tego okresu, środki się nie zwolnią, wnioskodawcy zostają poinformowani o braku dostępnych środków, a wnioski pozostają bez rozpatrzenia.

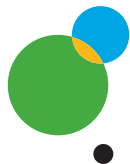

**DZIĘKUJEMY
POWODZENIA!!!**

www.lesnakraina.lgd.pl

LEŚNA KRAINA GÓRNEGO ŚLĄSKA

www.lesnakrainalgd.pl

**Lokalna Grupa Działania
„Leśna Kraina Górnego Śląska”**
ul. Leśna, 2 42-286 Koszęcin

(34) 373 52 95
biuro@lesnakrainalgd.pl
Pon. - Pią. 08:00-16:00

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” PROW na lata 2014-2020.